

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА «ДИЗАЙН»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор з
науково- педагогічної
роботи
О.В. Соболев
“ ” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«ІСТОРІЯ ДИЗАЙНУ»

СВО «бакалавр»

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

спеціальність 022 «Дизайн»

спеціалізації «Промисловий дизайн»

Харків - 2019

Програма “Історія дизайну” для студентів спеціальності “Дизайн”, спеціалізації „Промисловий дизайн” укладена і доповнена на основі авторської робочої програми проф. О.Бойчука 2013 року, з урахуванням нового лекційного матеріалу та останніх вимог щодо її оформлення.- 22 стор.

Розробник програми:

Бойчук Олександр Васильович
професор, канд. мистецтвознавства

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри кафедри «Дизайн»

Протокол від. «___» _____ 2019 року № ____

В.о. завідувача кафедри _____ (І.І. Єременко)
(підпис)

Узгоджено:

Декан факультету «Дизайн» _____ (Н.Ф. Сбітнева)
(підпис)

Керівник навчального відділу ХДАДМ _____ (Г.О. Жернокльова)
(підпис)

Схвалено Методичною Радою ХДАДМ

Протокол № ____ від “___” _____ 2019 року

АНОТАЦІЯ
до навчальної дисципліни «Історія дизайну»

Дисципліна «Історія дизайну» спрямована на отримання знань, які дають студентам всебічне уявлення про історичні, соціально-культурні та професійні умови становлення і розвитку проектно-художньої діяльності і дизайну, зокрема. Студенти знайомляться з передумовами виникнення дизайнерської професії, художньо-пластичними особливостями історичних та новітніх стилів, впливом науково-технічної думки на сферу проектної культури. Вивчаються творчі концепції провідних професійно-освітніх та національних шкіл дизайну і творча спадщина видатних майстрів. Розглядається та аналізується сучасний стан і тенденції розвитку вітчизняного і світового дизайну. Дисципліна вивчається студентами протягом 7-8 семестрів. На її оволодіння відводиться 4 кредити ECTS, 144 академічні години, в тому числі 64 академічних лекційних години, 6 годин практичних (семинар і письмові контрольні роботи) та 74 години самостійних занять. Рубіжними формами контролю є залік (7 семестр) та іспит по завершенні 8-го семестру.

ANNOTATION
to educational discipline “History of Design”

The subject the “History of Design” is aimed at getting knowledge of the historic, socio-cultural and professional conditions of formation and development of design-artistic activity and especially design by students. The Students get acquainted with preconditions of appearance of the design profession, art-plastic peculiarities of the historic and new styles, influence of scientific-technical progress on sphere of the project culture. The students study the creative conception of schools of design and creative heritage of the outstanding masters. The modern condition, the tendencies of the development of home and world design are examined and analyzed. The discipline learned by students during the 7-8 semesters (4 credits ESTS, 144 academic hours, including 64 academic o'clock of lectures, 6 academic o'clock of practical (seminars and test control of knowledge) and 74 hours of individual lessons. The final forms of the control are the test (7 semesters) and examination at the end of the 8-th semester.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво» (шифр і назва)	нормативна	
	Спеціальність 022«Дизайн» (шифр і назва)		
Модулів – 4	Спеціалізація «Промисловий дизайн»	Рік підготовки:	
		4-й	
Загальна кількість годин - 180		7-8 семестри	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2/3 самостійної роботи студента – 4/6	СВО бакалавр	Лекції	
		50-год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		10 -	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		120 год.	164 год.
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: залік/іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання -30/60

для заочної форми навчання – 16/82

2. Мета та задачі навчальної дисципліни

Головною метою дисципліни «Історія дизайну» є надання студентам базових знань з історії світової матеріальної культури, насамперед тих, що формують цілісні уявлення стосовно ролі й місця дизайну в суспільстві, еволюції його розвитку, принципів і форм організації професійної діяльності. Показ та аналітична оцінка видатних зразків вітчизняної й світової культури сприяє вихованню гармонійно розвиненої творчої особистості, підняттю загальнокультурного та професійно-інформаційного рівня майбутніх фахівців. Дисципліна навчає розглядати та оцінювати події, що відбуваються у сучасному дизайні, із науково обґрунтованих, діалектичних позицій. Висновки й знання, отримані під час навчання, безпосередньо використовуються в учбово-проектній роботі студента та його подальшій професійній роботі.

До основних задач, що вирішуються під час засвоювання матеріалів дисципліни, слід віднести такі:

- формування у студентів об'єктивних уявлень щодо соціально-економічних умов функціонування дизайнерської діяльності;
- знайомство студентів із засобами проведення мистецтвознавського аналізу, принципами та критеріями оцінки суттєвих явищ в матеріальній культурі і дизайні;

- оволодіння професійною термінологією і методом систематизації історичного матеріалу;
- отримання навичок відбору найголовнішої інформації та її оперативної фіксації у письмовому та художньо-графічному вигляді.

Компетентності бакалавра, що забезпечує дисципліна

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Загальні компетенції;

ЗК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК-7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

ЗК-9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК-5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності

Очікувані результати:

ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях;

ПРН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну;

ПРН 15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етюдизайну у мистецьких практиках.

Вимоги до знань, умінь та навичок

У результаті вивчення дисципліни «Історія дизайну» студент повинен **знати**:

- історичне підґрунтя дизайну та головні етапи його розвитку;
- головні чинники впливу на еволюцію дизайн та його зв'язки з мистецтвом,
- архітектурою, наукою і технікою;
- найбільш важливі факти, зразки і приклади, що обумовили архітектурно-художні стилі та напрями дизайну;
- особливості становлення і розвитку провідних національних шкіл дизайну, твори
- видатних майстрів дизайну, архітектури, декоративно-ужиткового мистецтва;
- основні форми організації проектно-художньої діяльності в Україні і світі.

Відповідно до вимог розробленої програми студент повинен **уміти**:

- орієнтуватися в історико-культурологічних процесах, що обумовлюють розвиток проектно-художньої діяльності;
- спираючись на історичні приклади аналізувати проектну ситуацію й приймати відповідні дизайнерські рішення;
- давати професійну оцінку естетичних і функціональних якостей об'єктів матеріальної культури;
- правильно співвідносити зовнішні характеристики форми виробів та об'єктів до певного виду дизайну, архітектурно-художнього стилю, національної школи.

Під час вивчення дисципліни студент мусить опанувати **навички**:

- користування відповідними літературними джерелами, відео-матеріалом, інформацією з мережі Інтернет;
- грамотного складання структури та написання рефератів за темами лекцій;
- класифікації історичних зразків за відповідними (хронологічними, стильовими, національно-культурними) та іншими ознаками;
- трансляції надбаних знань в площину практичної дизайн-діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія дизайну» за своєю структурою складається з **3-х змістових модулів**, які пропорційно розподіляються у 7-8-му навчальних семестрах і, відповідно, містять **4 тематичні розділи, 19 тем, 32 лекції**.

Змістовий модуль 1_складається із 3-х тем і 7 лекцій, відповідно до тематичного розділу „Передісторія дизайну. Еволюція художніх стилів і техніки”

7 семестр

Вступна лекція 1

Визначення цілей і задач курсу, форм проведення лекцій, практичних занять (семінарів, контрольних робіт), а також проміжного та підсумкового контролю знань. Тлумачення головних термінів, які застосовуються в історії, теорії та практиці дизайну, а саме „стиль”, „дизайн”, „технічна естетика”, „художнє конструювання”, „дизайн-програма”. З метою надання загальної уяви про лекційний курс, у цифровому форматі демонструються близько 60 зразків творів дизайну, мистецтва, техніки, на тлі яких анонсуються теми майбутніх лекцій 1-го та 2-го семестрів: від зародження форм проектної творчості – до постмодернізму, сучасних шкіл та напрямів дизайну. Приводиться список основних та додаткових джерел інформації для самостійного опрацювання матеріалів з дисципліни „Історія дизайну”.

Тема 1 „Протодизайн в контексті еволюції художніх стилів і техніки”. Лекції 2,3. Короткий огляд зразків знарядь праці, побутових речей, засобів транспорту від неоліту до античної культури, від епохи Відродження до Першої промислової революції. Основні етапи еволюції архітектурно-художніх стилів та приклади застосування пластичних прийомів створення меблів і побутових виробів доби ремісничого способу виробництва. Зразки протодизайну за часів панування стилів: готика, ренесанс, бароко, рококо, класицизм, ампір, бідермайер. Видатні винаходи різних соціально-економічних формацій і країн: технічні і проектні розробки Архімеда, Леонардо да Вінчі, Д. Папена, Дж. Ватта, Г. Модслі, братів Райт та інш. Формотворення перших робочих машин і транспортних засобів з паровим двигуном. Перехід до машинних технологій виробництва товарної продукції.

Тема 2 „Рух мистецтв і ремесел. Дизайн меблів Тонет”. Лекція 4.

Дизайнерська програма створення нового типу меблів М.Тонета. Соціально-економічні передумови реформування сфери художньої промисловості на початку 19 століття. Стилєва еkleктика предметного середовища „вікторіанської епохи”. Перша Всесвітня художньо-промислова виставка у Лондоні 1851 року як початок епохи „Нового часу”. Програмні ідеї Дж. Рескіна, організаційно-творча діяльність „братства прерафаелітів”, У.Моріса, Ч.Ешбі, К.Дресера, гільдій майстрів за підтримки принца Альберта, - чинники успішного реформування сфери мистецтв і ремесел. Творча спадщина майстра шотландського дизайну Ч.Р.Макінтоша.

Тема 3 „Стиль „модерн”: національні риси, видатні майстри”. Лекції 5,6,7.

Зародження стилю і його перші знакові об’єкти у Бельгії, Франції, Британії. Назви стилю в різних країнах: модерн, Ар нуво, сецесія, югендстиль, ліберті, модернізм. Загальна ідеологія „культу краси” і національно-культурні особливості формотворення. Природно-рослинний і геометричний напрями стилю. Творчість зірок модерну різних країн: В.Орта, А.ван де Вельде, Г.Гімара, Р.Лаліка, А.Муха, П.Беренса, О.Вагнера, Й.-М.Ольбріх, Г.Клімта, Й.Хоффмана, К.Бугатті, Л.К.Тіфані, Ф.Шехтеля. Вклад у розвиток модерну майстрів „Віденських майстерень”, членів об’єднання „Мир искусства”. Творчість геніального зодчого Антоніо Гауді та його учнів.

Змістовий модуль 2 містить 4 теми, які розкриваються у продовж 9-х лекцій в тематичному розділі „**Становлення організованих форм дизайн-діяльності**”. **Художні стилі I-ї половини XX століття**”

Тема 4 „Становлення системи дизайну у Німеччині”. Лекції 8,9,10.

Ідеї „Gesamtkunstwerk” і передумови тотальної реформи художньо-проектної діяльності в Германії. Реальні кроки реформи: відкриття „колонії художників” у Дармштадті, заснування Веркбунду – впливового державно-громадського об’єднання на підтримку промислового мистецтва, запрошення П.Беренса на посаду художнього керівника електротехнічного концерну АЕГ і розробка першого в історії фірмового стилю підприємства, відкриття низки художньо-промислових ремісничих шкіл в різних містах країни. Заснування Баухаузу – першої в історії суто дизайнерської школи - носія ідей функціоналізму. Педагогічна і творча діяльність В.Гропіуса, І.Гтена, Л.Мохой-Надь, Й.Альберса, В.Кандинського, М.Брейера, Г.Майера, Л.мис ван дер Рое. Структура, етапи діяльності школи та її вплив на розвиток світової проектно-культури. Державний соціальний проект „Новий Франкфурт”, виставковий павільйон Германії на Всесвітній виставці в Барселоні як зразок „інтернаціонального стилю”. Еміграція провідних викладачів Баухаузу в Англію та США. Творчість Л.Міс ван дер Рое.

Тема 5 „Модернізм та його вплив на розвиток дизайну”. Лекції 11,12.

Зміст поняття „модернізм” та його стильові складові: від кубізму – до поп-арту. Аналіз найбільш яскравих творів лідерів футуризму (Дж.Балла, У.Боччоні, С.Чехонін), чеського кубізму (Й.Гочар, П.Янак, Й.Хохол), дадаїзму (М.Дюшан). Супрематизм К.Малевича та неопластицизм групи „De Stijl” (Т.ван Дуйсбург, П.Мондріан, Г.Рітвельд). Машинні і архітектурні фантазії Я.Черніхова. Лінійні композиції В.Степанової і художні твори з використанням прийомів оптичної ілюзії В.Вазарелі в стилі „оп-арт”. Ідеологія „поп-арту”, її адепти у Великій Британії та США: Р.Гамільтон, М.Інглиш, Е.Уорхолл, Р.Ліхтенштейн, Т.Весельман, К.Ольденбург. Наочні приклади застосування прийомів оп-арту і поп-арту в дизайні і архітектурі кінця XX-го - початку XXI-го століть.

Тема 6 „Ар Деко: ракурси стилю”. Лекція 13.

Політичні і соціально-культурні передумови виникнення стилю „космополітів”. Міжнародна виставка декоративно-прикладного і промислового мистецтва 1925 року у Парижі. Художньо-пластичні особливості стилю, що вмістили в себе відтінки різних національних культур. Застосування ексцентричних форм, новітніх і природно-екзотичних матеріалів в оздоблюванні меблів, інтер’єрів, промислових виробів. Перехід до обтічного напрямку формоутворення виробів. Видатні представники стилю: Жан Дюнан, А.Касандр, Е.Грей та інші.

Тема 7 „Становлення вітчизняного дизайну. Конструктивізм. Виробниче мистецтво 1920-х років. Дизайн СРСР”. Лекції 14,15,16.

Конструктивізм і його видатні представники: В.Татлін, Е.Лисицький, брати Стенберги, О.Екстер. Архітектурно-машинні фантазії Я.Черніхова. Творчість піонера українського дизайну В.Єрмілова. „Виробниче мистецтво” як ідеологічний напрям російської проектно-художньої культури 1920-х років. Програмно-методичні засади школи ВХУТЕМАС-ВХУТЕІН. Творча та організаційно-педагогічна діяльність О.Родченко, В.Степанової. Ідеологічне підґрунтя та економічні чинники формування школи радянського дизайну. Приклади окремих проектно-художніх розробок. Діяльність Ю.Б.Соловйова по створенню цілісної системи вітчизняного дизайну: розбудова художньо-промислової освіти, відкриття СХКБ, ВНДІТЕ та його філій, заснування Спілки дизайнерів. Перші кроки дизайну в незалежній Україні. Місце і роль Харківської школи дизайну в розбудові вітчизняної проектно-художньої культури.

8-й семестр

Змістовий модуль 3 складається з 8 тем і 9-ти лекцій і охоплює тематичний розділ **„Провідні національні школи дизайну світу: характерні ознаки, видатні майстри”** та розділ **„Новітній дизайн: стилі, напрями, тенденції”**, який містить 4 теми і розкриваються у продовж 7 лекцій.

Тема 8 „Дизайн США”. Лекції 17,18.

Перші зразки функціонально продуманої організації житла в общинах квакерів. Автомобілі Форд і промислові виробы початку ХХ століття. Велика депресія 1929-1932 років і появлення перших спеціалізованих проектних фірм з дизайну. Піонери американського дизайну У.Д.Тіг, Н.Б.Геддес, Г.Дрейфус. Концепції „гуманного проектування” і „ергодизайну” Г.Дрейфуса, „футуродизайну” Р.Б.Фулера. Творчість „ікони” американського дизайну Р.Лоуї і його погляд на принципи „комерційного дизайну”. Майстри дизайну „другої хвилі” Дж. Нельсон, подружжя Чарлз і Рей Імз, Е.Нойс, П.Ренд. Зірка сучасного дизайну К.Рашид.

Тема 9 „Стайлінг. „Космічний стиль”. Лекція 19.

Перші прояви стайлінгу як продукту комерційного дизайну США: надуманість форм та екстравагантність проектно-художнього образу. Приклади моделей авто, які розробив „король стайлінгу” Х.Ерл. Зміст понять „боракс”, „streamline”, „рестайлінг”. Своєрідні прояви стайлінгу побутових речей, транспортних засобів, виробів меблів під умовною назвою „космічний стиль” в дизайні 1960-1970-х р.р.

Тема 10 „Дизайн ФРН: оновлений функціоналізм”. Лекція 20.

Ульмська школа дизайну як спадкоємець Баухаузу і носій ідей „нового німецького функціоналізму. Історія створення „Браун-стилю”. Проекта діяльність ідеолога функціоналізму Дітера Расма та його колег на фірмі „Браун”. 10 заповідей „Хорошого дизайну” Д.Рамса.

Тема 11 „Дизайн Великої Британії”. Лекція 21.

Славетні традиції британського дизайну, що пов’язані з творчістю У.Моріса, Х.Дресера. Ч.Р.Макінтоша продовжились у першій половині ХХ-го століття завдяки постатям У.Коатса, М.Блека, Н.Греслея. 1950-60 роки вивели на авансцену А.Ісігоніса (дизайн автомобіля “Міні”), універсальних майстрів Р.Дея, К.Грейнджа. У 1970-90 роки розкрився талант сера Т.Конрана, представників „нової генерації” М.Ньюсона, Н.Кросбі, Р.Арада, дизайнера-винахідника Дж.Дайсона.

Тема 12 „Дизайн Франції”. Лекція 22.

Законодавці модних напрямів і стилів у мистецтві і дизайні: Е.Гімар, Р.Лалік, П.Шаро, Ж.Пруве, К.Шанель, А.Касандр, та зразки їх робіт. Творчість всесвітньо відомих особистостей: Ле Корбюзьє, Ш.Перріан, Е.Грей і їх професійні стосунки. Дизайн-програми П.Кардена в галузі одягу і Р.Таллона в галузі швидкісного залізничного транспорту, систем освітлення фірми „ЕРКО” та ін.. Проектні концепції епатажної „мегазірки” Ф.Старка, групи „Radi Designers”, дизайн, що натхнений природою, - у виконанні Ж-М Массо.

Тема 13 „Дизайн Італії”. Лекція 23.

Меблі К.Бугатті і К.Моліно як початок відліку історії італійського дизайну. Створення та еволюція фірмового стилю концерну „Оліветті” у виконанні М.Ніццолі, Дж.Пінторі, М.Белліні, Е.Соттасса. Футурологічне житло Джо Коломбо, дизайнерський спектр промислових виробів Дж.Джуджаро, Е.Мартінелі, А.Чіттеріо, М.Ботта. Товари фірми „Alessi” та інші зразки сучасного італійського дизайну на всесвітніх виставках в Мілані, Вероні.

Тема 14 „Дизайн Скандинавії”. Лекція 24.

Природно-географічні та культурно-етнічні чинники впливу на формування так званого „скандинавського стилю” в дизайні. Творчість піонерів дизайну Фінляндії та Швеції А.Аалто,

Е.Саарінен, Г.Асплунда, Б.Маттсона. Промисловий дизайн С.Сасона для фірм “Husgvarna”, „SAAB”. Соціально орієнтований дизайн концернів „ІКЕА”, „Volvo”, “Electrolux”.
Ергономічні винаходи в дизайні меблів норвежця П.Опсвіка. Вишуканий дизайн датчан А.Якобсена, П.Хенінгсена, В.Пантона, фірми „Bang&Olufsen”.

Тема 15 „Дизайн Японії”. Лекція 25.

Короткий огляд історії становлення системи дизайну в „країні, де сходить Сонце”.
Піонери японського дизайну І.Ногучі, С.Янагі та їх всесвітньо відомі послідовники: Т.Кіта, Ш.Курамата, М.Умеда. Національно-культурні особливості формоутворення та вплив європейських майстрів Б.Таута, Д.Рамса, Л.Колані, Дж.Джуджаро, а також постмодерністських тенденцій, особливо групи „Мемфіс”.
Своєрідність формоутворення виробів за проектами японських дизайнерів.

Змістовий модуль 4

Тема 16 „Скульптурний біодизайн Луїджі Колані”. Лекція 26.

Розробки корпусів авто для компаній Fiat, Alfa Romeo, Lancia, Volkswagen, BMW, експериментальних моделей для концернів „Boeing”, “Krupp-Thyssen”, елітної столової кераміки та сантехніки для фірм „Rosenthal”, “Villeroy&Boch”. Відкриття в Японії власного дизайн-центру і розробка дизайну фотокамер, телерадіотехніки, футурологічного житла.
Аналіз скульптурно-аеродинамічних проектів кінця ХХ-го – початку ХХІ століть у виконанні „батька біодизайну”.

Тема 17 „Художньо-проектні течії і стилі кінця ХХ-го століття”. Лекція 27.

Постмодернізм

Зміна головного постулату „форма виходить з функції” на амбівалентні художньо-проектні образи і полістилізм. Теоретичні визначення „постмодернізму” з боку його ідеологів Р.Вентурі, М.Грейвза, Френка О.Гері. Зразки робіт лідера „радикального дизайну” А.Мендіні, засновника „Мемфісу” Е.Соттсасса та членів його інтернаціональної команди.

Тема 17 „Художньо-проектні течії і стилі кінця ХХ-го століття”.

Лекція 28. Хай-тек

Історичні витоки й праобрази хай-теку в архітектурі і дизайні. Претензії техніки на власну художню мову із застосуванням системи метафор за допомогою індустріальних артефактів.
Проектні розробки Г.Бертойя, М.Хопкінса, Н.Фостера, Х.Мута, Ф.Шрайера, Дж.Дайсона та інших майстрів. Появлення стилевого відгалуження „слік-тек”.

Тема 18 „Еволюція формоутворення промислових виробів”.

Лекція 29. Пластмаси в дизайні

Огляд еволюції виробів з пластмаси від целулоїду і бакеліту – до термопластиків: поліестеру, полістиролу, поліпропілену, ABS. Приклади відомих розробок пластикових меблів, побутових речей, техніки у виконанні видатних дизайнерів: Е.Аарніо, Дж.Нельсона, Ч.Імза, Джо Коломбо, М.Беліні, В.Пантона, Н.Кросбі, Ф.Старка та інших.

Тема 18 „Еволюція формоутворення промислових виробів”.

Лекція 30. Дизайн меблів.

Огляд-аналіз формоутворення виробів меблів від часів античності – до епохи Відродження, Першої промислової революції, періоду модернізму і сьогодення. Співставлення головних ознак різних стилів з чинниками культури і технологій виробництва на прикладах експонатів музею меблів „Vitra”. Загальні висновки щодо тенденцій розвитку дизайну на найближчі часи.

Тема 19 „Актуальні напрями сучасного дизайну”. Лекція 31. Органічний дизайн

Тлумачення поняття „органічний дизайн” на тлі органічної єдності об’єктів природи, прикладів гармонійності та цілісності формоутворення виробів промислового дизайну у виконанні видатних майстрів проектно-художньої культури: від А.Гауді і Ф.Л.Райта – до Л.Колані, К.Рашида і Ф.Старка. Головні складові сучасного розуміння органічного дизайну.

Тема 19 „Актуальні напрями сучасного дизайну”. Лекція 32. Екодизайн

Турбота за збереження навколишнього середовища і відповідні дії з боку дизайнерської громади. Метод рециклінгу та його результати у проектній роботі дизайнерів Німеччини, Голландії, Швеції, США, Великої Британії, Японії, Південної Кореї. Безвідходне формоутворення. Використання альтернативних джерел енергії. Пошук гармонії між захистом природи і розвитком високих технологій у дизайні.

4. Структурно-тематичний план дисципліни

Навчальний матеріал курсу “Історія дизайну” ґрунтується на численних літературних джерелах, архівно-історичних документах, авторських дослідженнях тощо. На протяжці кожної лекції вербальна інформація супроводжується показом відповідного до змісту слайд-фільму у цифровому форматі. Кожна лекція містить наглядні приклади творів дизайну, архітектури, техніки, декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва. послідовного ускладнення матеріалу, що розглядається в контексті еволюції науково-технічних ідей та творчих концепцій видатних шкіл й майстрів дизайну. Особлива увага приділяється створенню атмосфери творчої полеміки із аудиторією, під час якої студент наробляє вміння формулювати особисту думку та усвідомлено обґрунтовувати професійні висновки. Суттєвою методичною особливістю викладання дисципліни є проведення теоретичного аналізу різноманітних явищ дизайну з використанням багаточисельного візуального ряду культурно-історичних зразків. Програма дисципліни будується за принципом

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7-й семестр												
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Протодизайн в контексті еволюції художніх стилів і техніки	10	4				6						
Тема 2. Рух мистецтва і ремесел. Дизайн меблів Тонет”.	10	4				6						
Тема 3. Стиль модерн: національні риси, видатні майстри	20	6				18						
Разом за змістовим модулем 1	40	14				26						

Змістовий модуль 2											
Тема 4. Становлення системи дизайну у Німеччині	14	6				8					
Тема 5. Модернізм та його вплив на розвиток дизайну	10	4				6					
Тема 6. Ар Деко: ракурси стилю	8	2				6					
Тема 7. Становлення вітчизняного дизайну.	18	6				12					
Разом за змістовим модулем 2	50	18				32					
Разом за семестр	90	30				60					
<i>Форма підсумкового контролю за семестр – залік</i>											
8-й семестр											
Змістовий модуль 3											
Тема 8. Дизайн США	12	4				8					
Тема 9. Стайлінг. Космічний стиль	6	2				4					
Тема 10. Дизайн ФРН: оновлений функціоналізм	6	2				4					
Тема 11. Дизайн Великої Британії	6	2				4					
Тема 12. Дизайн Франції.	6	2				4					
Тема 13. Дизайн Італії	6	2				4					
Тема 14. Дизайн Скандинавії	6	2				4					
Тема 15. Дизайн Японії	6	2				4					
Тема 16. Скульптурний біодизайн Луїджі Колані.	6	2				4					
Тема 17. Художньо-проектні течії і стилі кінця ХХ-го століття	12	4				8					
Тема 18. Еволюція формоутворення промислових виробів	12	4				8					
Тема 19. Актуальні напрями сучасного дизайну	6	2				4					
Разом за змістовим модулем 3	90	30				60					
Разом за семестр	180	60				120					
<i>Форма підсумкового контролю за семестр – екзамен</i>											

5. Теми лекційних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Протодизайн в контексті еволюції художніх стилів і техніки	4	1
2	Рух мистецтв і ремесел. Дизайн меблів Тонет”.	4	1
3	Стиль модерн: національні риси, видатні майстри	6	1
4	Протодизайн в контексті еволюції художніх стилів і техніки	6	1
5	Рух мистецтв і ремесел. Дизайн меблів Тонет”.	4	1
6	Стиль модерн: національні риси, видатні майстри	2	1
7	Протодизайн в контексті еволюції художніх стилів і техніки	6	1
8	Дизайн США	4	1
9	Стайлінг. Космічний стиль	2	1
10	Дизайн ФРН: оновлений функціоналізм	2	1
11	Дизайн Великої Британії	2	1
12	Дизайн Франції.	2	1
13	Дизайн Італії	2	1
14	Дизайн Скандинавії	2	1
15	Дизайн Японії	2	1
16	Скульптурний біодизайн Луїджі Колані.	2	1
17	Художньо-проектні течії і стилі кінця ХХ-го століття	4	-
18	Еволюція формоутворення промислових виробів	4	-
19	Актуальні напрями сучасного дизайну	2	-
Разом		60	16

Тестовий контроль в процесі вивчення дисципліни «Історія дизайну»

Змістовий модуль 1 (тестові запитання відкритої форми).

1. Дати визначення термінам “дизайн”, “матеріальна культура”, “технічна естетика”, “стиль”.
2. Яким чином поєднувалось матеріальне та духовне в побутових виробках епохи Давнього світу? Надати приклади.
3. Як позначилися на розвитку матеріальної культури зміни соціально-економічних формацій?
4. На конкретних історичних прикладах розкрити художньо-пластичні властивості стилів готика, бароко, рококо, ампір.
5. Назвати головні ознаки та чинники 1-ї Промислової революції на Заході.
6. Як вплинули технології промислового серійного виробництва на стан предметного середовища?
7. Надати характеристику формально-пластичних властивостей перших засобів парового транспорту.
8. У чому полягає суть дефініції «еклектизм» відповідно до стану матеріально-художньої культури Західної Європи 19 століття? Що саме означає поняття «вікторіанський стиль»?
9. Які соціально-культурні чинники обумовили “Рух за оновлення мистецтв та ремесел”?
10. Хто очолював «Рух за оновлення мистецтв та ремесел», яких форм він набув та яких результатів було досягнуто?
11. У чому полягає художньо-пластична своєрідність стилю модерн?
12. Яку назву мав стиль модерн в Бельгії і Франції і в чому виявилась своєрідність національних рис модерну цих країн?
13. Назвати дві провідні регіональні школи французького модерну та їх лідерів.
14. Які чинники вплинули на організацію «Віденських майстерень» і хто був їх засновником?
15. У чому полягає особливість авторського стилю Ч.Р.Макінтоша?

16. Хто є головною фігурою іспанського модерну і які роботи цього майстра вважають надбанням всесвітньої проектно-художньої культури?
17. Хто належить до засновників «югендстилю» і які розробки цього періоду стали широко відомі?
18. В чому є особистість російського та українського модерну у порівнянні з модерном країн Західної Європи?

Змістовий модуль 2 (тестові запитання письмової форми).

1. Назвати головні передумови розбудови цілісної системи дизайну Німеччини на початку ХХ століття.
2. Яким чином позначилися реформи системи німецької художньо-промислової освіти на стані промислової продукції та предметного середовища?
3. У чому полягає заслуга А.ван де Вельде щодо становлення організованих форм європейського дизайну?
4. Як був заснуваний німецький Веркбунд і які цілі переслідувала ця організація у своїй діяльності?
5. Хто і чому вважається першим офіційним промисловим дизайнером в світі?
6. Ким, коли і як розроблявся фірмовий стиль компанії АЕГ?
7. Які видатні майстри проектно-художньої культури заклали фундамент німецького дизайну?
8. У чому полягає внесок Баухаузу в розвиток світової дизайнерської освіти?
9. Визначити головні етапи, програмні цілі і форми навчання в Баухаузі.
10. Назвати провідних викладачів Баухаузу та їх спеціалізацію.
11. Який стиль притаманний для дизайнерських розробок Німеччини 1920-1960-х років?
12. Яку головну мету переслідував В.Гропіус, засновуючи школу Баухауз?
13. Завдяки яким проектно-художнім розробкам увійшов до історії Л.Міс ван дер Роє?
14. Яке значення має досвід Баухауз для розвитку світового дизайну?
15. Які школи вважаються безпосередніми послідовниками Баухаузу?
16. Що ми розуміємо під терміном «функціоналізм»?
17. Які художньо-проектні явища обіймаються загальною назвою “модернізм”?
18. В чому полягає концепція футуризму і як її положення відбилися на дизайнерській діяльності?
19. Які художньо-пластичні риси притаманні школі чеського кубізму?
20. Хто є засновниками супрематизму і абстракціонізму і завдяки яким художньо-проектним і теоретичним розробкам вони відомі?
21. Розкрити соціокультурну платформу стилю “неопластицизм” та назвати головні творчі розробки групи «Де Стейл».
22. З яким подіями пов’язують виникнення стилю “Ар Деко” і в чому полягають його художньо-пластичні властивості?
23. Хто з цих дизайнерів проявив себе як яскравий майстер стилю Ар Деко: П.Беренс, О.Родченко, У.Грей, Жан Дюнан, Е.Соттсасс, П.Франкль ?
24. Які соціально-культурні тенденції віддзеркалив стиль Ар Деко?
25. Чи знайшов розвиток стиль Ар Деко на теренах СРСР 1920-1930-х років?
26. Кого з цих майстрів художнього авангарду можна віднести до засновників напряму «оп-арт»: В.Кандинського, В.Степанову, В.Вазарелі, П.Мондріана?
27. Яким чином засоби і прийоми «поп-арту» позначилися на стані світового дизайну у ХХ столітті?
28. Назвати лідерів поп-арту Великої Британії і США та їх відомі твори.
29. Які чинники обумовили появлення конструктивізму? Хто вважається його засновниками та головними ідеологами?
30. Визначити роль О.Родченко і В.Степанової в розбудові радянського дизайну.
31. У чому полягає цінність проектних фантазій Я.Черніхова?
32. Що означає поняття “виробниче мистецтво” і яке творче набуття пов’язане з цим явищем культурного-просвітницького життя 1920-х років?

34. Аргументувати внесок ВХУТЕМАСу-ВХУТЕІНу у розбудову вітчизняного дизайну і навести приклади відомих проектних розробок.
35. Назвати головні етапи розвитку української школи дизайну і її фундаторів.
36. Хто належить до засновників Харківської школи дизайну і в чому полягає їх
37. внесок в історію національної та світової художньо-проектної культури?

Змістовний модуль 3 підрозділ 1 (тестові запитання письмової форми).

1. Визначити форми організації професійної дизайн-діяльності в США.
2. Назвати піонерів американського дизайну і окреслити їх творче кредо.
3. Чому Г.Дрейфуса вважають засновником «гуманістичного» напрямку у дизайні?
4. Яким чином позначилась творча діяльність Р.Лоуї на розвитку дизайну США
5. Що означає «стайлінг» і чи має відношення це явище до так званого «комерційного дизайну»?
6. Хто був розробником першого фірмового стилю компанії «ІВМ» ?
7. Назвати фундаторів англійського дизайну. Чи можна до них віднести У.Морріса, Х. Дрессера, Ч.Р.Макінтоша, Е.Грей?
8. Які персоналії та творчі групи складають «візитну картку» дизайну Великої Британії другої половини-кінця ХХ століття?
9. Які дизайнерські розробки прославили Дж. Дайсона?
10. Хто є автором «Модулору»? Назвати його відомі розробки в архітектурі і дизайні.
11. Назвати видатних представників французького конструктивізму та їх головні
- розробки.
12. Чи можна вважати Ф.Старка продовжувачем ідей французького конструктивізму?
13. Які складові забезпечують привабливість італійської школи дизайну?
14. Хто з майстрів італійського дизайну:
 - а) належить до видатних представників італійського модерну
 - б) брав участь у формуванні фірмового стилю «Оліветті»;
 - в) проявив себе як відомий дизайнер в галузі автомобілебудування;
 - г) очолив авангардні напрями італійського дизайну;
 - д) проявив себе майстром «футуродизайну»?
15. Які історико-політичні обставини обумовили тимчасовий розподіл
- німецького дизайну на «Дизайн ФРН» та «Дизайн НДР»?
16. Завдяки чому стали відомими Вища школа художнього конструювання в місті Ульм та Вища школа мистецтв і дизайну Галле-Бург Гібіхенштайн?
17. Чому фірмовий стиль «Браун» вважається носієм європейського функціоналізму?
19. Яким чином відбилосся поняття «органічний дизайн і архітектура» в творчості А.Аалто?
- 20 Назвати видатних майстрів дизайну меблів Данії і Швеції.
19. Хто з норвежців вніс революційні зміни в ергономіку виробів меблів?
20. Яка всесвітньо відома голландська фірма є носієм дизайнерського «бренду»?
21. Як поєднуються традиції національної культури з високими технологіями в дизайні Японії?
22. Хто належить до найбільш видатних майстрів японського дизайну?

Змістовний модуль 3 другий підрозділ (тестові запитання письмової форми).

1. Хто назвав себе „батьком біодизайну” і в чому полягає сутність терміну „біодизайн”?
2. У чому полягає своєрідність художньо-пластичної мови Л.Колані?
3. Що слід розуміти під поняттями «антіфункціоналізм» і «радикальний дизайн», коли і де вони виникли?
4. З якою метою, де і коли була заснована група «Алхімія»?
5. Що обумовило вихід на авансцену світової культури такого явища, як постмодернізм?
6. Хто вважається апологетами постмодернізму в дизайні, та в чому проявилися характерні риси цієї течії?
7. Провести аналіз формально-художніх властивостей творів, що відносяться до розробок «Мемфісу»; коли і чому саме виникла ця назва?
8. У чому полягає художньо-пластична своєрідність стилю „хай-тек” та чи має стиль „хай-

- тек” свою передісторію, і якщо «так», - то наведіть приклади.
9. Назвати видатних дизайнерів і архітекторів, що створили відомі твори у стилі «хай-тек».
 10. 11.Хто першим створив пластмасу і як це сказалося на дизайні промислових виробів?
 11. 12.Надати декілька прикладів сучасного дизайну, де яскраво проявляються високі формально-конструктивні можливості пластмаси.
 2. Роботи яких відомих майстрів дизайну і з якої сфері проектування демонструються у залах “Vitra-museum”?
 3. Хто вперше розробив дизайн меблів з гнутих металевих трубок?
 4. Як позначилося на формі меблів сучасні матеріали і технології виробництва?
 5. Назвати найбільш відомі сучасні дизайнерські групи розвинутих країн Заходу та надати приклади їх творчих розробок.
 6. 17.Яку мету переслідує напрям “екодизайн” і які засоби він використовує?
 17. Що слід розуміти під терміном „органічний дизайн” і де його витоки?
 18. Хто з відомих сучасних дизайнерів на практиці демонструє прихильність ідеям „органічного дизайну”?
 19. Окреслити основні тенденції і напрями дизайну ХХІ століття.

6. Теми практичних занять

Програмою не передбачено практичні заняття.

7. Теми лабораторних занять

Програмою не передбачено лабораторні заняття.

8. Самостійна робота

Самостійна робота передбачує закріплення знань шляхом поглибленого вивчення матеріалу за допомогою спеціальної літератури та інших професійних джерел. Самостійна робота розподіляється на **регулярну** (щотижневу), яка обумовлює вивчення конспекту та його доповнення по матеріалам наданої до кожної теми літератури, а також **форсовану** - під час підготовки до семінарів, контрольних робіт, заліку, іспиту.

У процесі лекції викладач знайомить студентів із найбільш суттєвими темами, положеннями, історичними фактами, відомими майстрами та школами, залишаючи для самостійного вивчення такі питання й теми, із якими студент може та повинен упоратися самотужки. Завдяки самостійній роботі також поповнюється зміст конспекту, готуються матеріали рефератів.

До обов’язкових вимог самостійної роботи та виконання домашніх завдань відносяться:

1. Вивчення рекомендованої літератури відповідно до теми лекції.
 1. Робота з конспектами лекцій (виправлення помилок, внесення додаткового текстового та ілюстративного матеріалу з рекомендованої літератури).
 2. Відповіді на запитання для самоперевірки згідно теми, що розглядалася під час останньої лекції.
 3. Перегляд художніх альбомів з архітектури, дизайну, образотворчого мистецтва, проспектів дизайнерських виставок і конкурсів.
 4. Виконання необхідних репродукцій з метою внесення до конспекту або ілюстрування тексту реферату.
 5. Робота з методичними вказівками по дисципліні “Історія дизайну”.
 6. Проведення самостійного художньо-конструкторського аналізу заданого історико-культурного зразку.
 7. Вивчення професійних термінів, що використовуються в історії та теорії дизайну.

За власним бажанням студент може виконати художньо-проектну реконструкцію відомої дизайнерської розробки у графічному вигляді або у формі макету. Можливі також інші

індивідуальні завдання, які не є обов'язковими, а виходять з намагання студента більш глибоко опанувати матеріал дисципліни „Історія дизайну” та пов'язати його із завданнями курсового проектування або з науково-дослідницькою роботою.

№	Тема	днівне	заочне
1	Протодизайн в контексті еволюції художніх стилів і техніки	8	9
2	Рух мистецтв і ремесел. Дизайн меблів Тонет”.	8	9
3	Стиль модерн: національні риси, видатні майстри	12	9
4	Протодизайн в контексті еволюції художніх стилів і техніки	12	9
5	Рух мистецтв і ремесел. Дизайн меблів Тонет”.	8	9
6	Стиль модерн: національні риси, видатні майстри	4	9
7	Протодизайн в контексті еволюції художніх стилів і техніки	12	9
8	Дизайн США	8	9
9	Стайлінг. Космічний стиль	4	9
10	Дизайн ФРН: оновлений функціоналізм	4	9
11	Дизайн Великої Британії	4	9
12	Дизайн Франції.	4	9
13	Дизайн Італії	4	9
14	Дизайн Скандинавії	4	9
15	Дизайн Японії	4	9
16	Скульптурний біодизайн Луїджі Колані.	4	9
17	Художньо-проектні течії і стилі кінця ХХ-го століття	8	10
18	Еволюція формоутворення промислових виробів	8	10
19	Актуальні напрями сучасного дизайну	4	10
	Разом	120	174

Обсяг годин, передбачених для самостійної роботи студентів денної форми навчання з «Історії дизайну» складає по 60 годин у семестрі.

Основний обсяг знань студенти отримують під час занять. Самостійна робота передбачає закріплення знань шляхом повторення та вивчення матеріалу за допомогою спеціальної літератури та інших інтернет джерел. Для самостійного виконання передбачається написання рефератів за запропонованими темами.

Теми до змістового модулю 1 „Передісторія дизайну”

1. „Первісні форми предметно-художньої діяльності людини”
2. „Протодизайн”: історичні витоки, сфери проявлення, художні та технологічні особливості
3. Архітектурно-художні стилі: їх соціально-культурна обумовленість, хронологія, еволюційні зміни
4. Розвиток техніки і її вплив на предметно-просторове середовище людини епохи середньовіччя
5. Епоха Відродження. Дизайнерські винаходи Леонардо да Вінчі
6. Перехід від феодального до капіталістичного способу виробництва: зміни у формах організації ремісничої діяльності та вплив на характер побутових виробів
7. Перша Промислова революція у Західній Європі: основні ознаки, приклади, результати
8. Дизайн меблів фірми Тонет: програмні та технологічні новації
9. Причини виникнення „Братства прерафаелітів”, „Руху мистецтв і ремесел” та їх вплив на реформування європейської художньо-проектної культури
10. Перша Всесвітня художньо-промислова виставка 1851 року у Лондоні
11. Стиль модерн як виразник культури Нового часу. Загальні художньо-образні і особливі національні риси стилю.
12. Видатні майстри стилю модерн, їх художньо-проектні твори у контексті „культу краси”

Теми до змістового модулю 2 „Становлення організованих форм дизайн-діяльності і художні стилі I-ї половини XX ст.”

1. Стан промислового мистецтва в Німеччині на рубежі 19-20 століть і процеси розбудови національної системи дизайну
2. Історичний досвід та провідні майстри Дармштадської колонії художників
3. П.Беренс і розробка першого фірмового стилю компанії АЕГ
4. Реформування системи німецької художньо-промислової освіти
5. Історія створення, принципи навчання та етапи діяльності Баухаузу –головного осередку функціоналізму
6. Навчально-методична та проектна діяльність провідних викладачів Баухаузу
7. Культурно-мистецька течія „модернізм” в мистецтві і архітектурі і її вплив на розвиток дизайну
8. Основні художні стилі епохи модернізму та їх видатні представники
9. Втілення ідей супрематизму і неопластицизму в проектно-художній культурі XX століття
10. Витоки походження та яскраві ракурси стилю Ар Деко
11. Радянський конструктивізм, „виробниче мистецтво”, ВХУТЕМАС: ідеологи, творчі концепції, видатні особистості
12. Розбудова системи дизайну в СРСР. Етапи розвитку українського дизайну. Харківська школа дизайну

Теми до змістового модулю 3 „Провідні національні школи дизайну світу: характерні ознаки і видатні майстри”

1. Історичне коріння американського дизайну. Піонери дизайну США У.Д.Тіг,
2. Н.Б.Геддес, Г.Дрейфус, Р.Лоуї
2. Футурологічні проекти Р.Б.Фуллера
3. Стайлінг як продукт комерційного дизайну
4. Явище „космічного стилю” в дизайні 1960-1970-років
5. Дизайн Великої Британії: від реформаторського руху „Мистецтв і ремесел” – до розгалуженої системи дизайну
6. Творчість зірок дизайну Великої Британії Ч.Р.Макінтоша, Х.Дрессера, К.Грейнджа, Т.Конрана, Р.Арада, Дж.Дайсона
7. Франція – законодавець модних напрямів в мистецтві і дизайні. Творчі досягнення Е.Грей, Ле Корбюз’є, П.Шаро, Р.Таллона, Ф.Старка
8. Виразна пластика італійського дизайну. Скульптурний дизайн М.Ніццолі, М.Белліні. Футурологічне житло Джо Коломбо. Фірмовий стиль „Оліветті”. Яскраві форми дизайнерських виробів „Alessi”
9. Явище „скандинавського стилю” в дизайні. Видатні постаті дизайну Швеції, Норвегії, Фінляндії, Данії
10. Дизайн Японії: традиції і сучасність. Збереження національного обличчя у поєднанні з високими технологіями виробництва

Темаика питань письмових контрольних робіт до підрозділу „Новітній дизайн: стилі, напрями, тенденції”

1. Поняття „постмодернізм” і його прояви в мистецтві, архітектурі, дизайні
7. Головні ознаки та наочні проявлення ідеології постмодернізму в США та Італії.
8. Рух „антифункціоналізму” та „радикального дизайну” в Італії та інших країнах
9. „Нова хвиля” італійського дизайну та культурологічний проект „Мемфіс”
10. „Хай-тек”: історичні витоки та сучасні ракурси стилю
11. Еволюція стилю „хай-тек” в умовах XXI століття

12. Еволюція формоутворення промислових виробів з пластмас
13. Дизайн меблів: еволюція стилів і технологій виготовлення
14. „Органічний дизайн”: виникнення терміну, ідеологія, головні принципи та професійні прийоми
15. Сутність „екологічного дизайну” та його прояви у сфері предметно-просторового оточення людини, побутових виробів, засобах транспорту .

9. Індивідуальні завдання

Програмою не передбачено індивідуальні завдання.

16. Методи навчання

Вивчення матеріалу здійснюється з викладення лекційного матеріалу, який закріплюється шляхом самостійних занять. Задачі студента під час опрацювання лекційного матеріалу більш змістовно підходити до організації власного учбового процесу, свідомо користуватися історичним надбанням у своїй творчій роботі. Знайомство з методикою проведення порівняльного аналізу на прикладах минулих та сучасних зразків дизайну закладає основи професійних навичок, необхідних при визначенні функціональних, соціально-культурних та інших мотивацій, що виникають під час виконання курсових завдань з дисциплін «проектування», «НДРС», «макетування», «ландшафтний дизайн», а також у процесі роботи над дипломними проектами.

Специфіка навчання полягає у закріпленні отриманих знань та удосконаленні професійних прийомів створення дизайн-об'єктів.

11. Методи контролю

З метою закріплення знань у процесі вивчення дисципліни заплановано проведення семінарських занять, контрольних письмових робіт, перевірка конспектів, рефератів. Зі студентами, які бажають поглибити знання, проводяться індивідуальні консультації на предмет написання реферату за відповідною темою, або отримання додаткової літератури, іншої професійної інформації. На підсумкову оцінку знань студента впливають також наступні чинники: регулярність відвідування лекцій; професійний рівень участі в творчих дискусіях під час лекцій і семінарських занять; якість контрольних робіт і рефератів; написання статей і виступи із доповідями на наукових конференціях; участь в олімпіадах і виставках-конкурсах з дизайну.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Рубіжні етапи контролю	Змістовий модуль	№ тем	Форма звітності	Максимальна кількість рейтингових балів
1	1	1-3	Участь у семінарі	5
2	2	4-7	Письмова контрольна робота	10
3	3	24-37	Перевірка конспекту,	5
			Написання реферату	10
			Письмова контрольна робота	10
			Іспит	40

Заохочувальні бали (максимальні):

* публікація тез доповіді.....	5
* виступ з доповіддю на студентській науковій конференції, олімпіад	5
* участь у всеукраїнському чи міжнародному конкурсі дизайнерських робіт	10

	Модуль 1 (min/max)	Модуль 2 (min/max)	Модуль 3 (min/max)	Разом (min/max)
Семінар	5/0			5/0
Контр-на		10/0	10/0	20/0
Іспит				40/0
Реферат			10/0	10/0
Конспект			5/0	5/0
Участь у конфер-ях, виставках, олімпіадах			10/0	10/0
Наукові публікації			10/0	10/0
Разом	5/0	10/0	45/0	100/0

Критерії підсумкової оцінки

знань та умінь студентів з дисципліни «Введення до комп'ютерних технологій»

1. **Максимальну кількість балів – 100** (А – за шкалою ECTS, «відмінно» за національною шкалою, «5+» за шкалою педагога ВНЗ) може отримати студент, який регулярно працював і у повному обсязі опанував матеріал дисципліни, логічно побудував, і професійно виконав завдання, тести, при цьому студент не зробив жодної помилки, надав декілька варіантів за відповідними темами, став переможцем чи лауреатом всеукраїнського конкурсу студентських дизайнерських робіт, олімпіади з дизайну, підготував наукову публікацію або виступив з доповіддю на науковій конференції.

2. **90-99 балів** (А – за шкалою ECTS, «відмінно» за національною шкалою) отримує студент, який регулярно працював і у повному обсязі опанував матеріал дисципліни, вчасно та якісно справився з усіма завданнями, творчо підійшов до їх виконання, надав варіанти за відповідними темами, відповів на контрольні питання не зробивши помилок.

3. **82-89 балів** (В – за шкалою ECTS, «добре» за національною шкалою, «4» за шкалою педагога ВНЗ) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал дисципліни, відповідно до вимог якісно справився з усіма завданнями, і допустив незначні помилки.

4. **75-81 балів** (С – за шкалою ECTS, «добре» за національною шкалою) отримує студент, який в цілому впорався з матеріалами дисципліни і отримав певні знання та навички роботи з комп'ютерними програмами, виконав основні задачі, але виконана робота мала значні недоліки, допущені декілька суттєвих помилок в відповідях..

5. **64-74 балів** (D – за шкалою ECTS, «задовільно» за національною шкалою і «3» за шкалою педагога ВНЗ) заслуговує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, при цьому виконана робота має ряд значних недоліків (неохайність виконання, формальний підхід у відношенні творчого рішення, невчасна подача, тощо), відповів на основні контрольні запитання, при цьому допустивши суттєві помилки..

6. **60-63 балів** (E – за шкалою ECTS, «задовільно» за національною шкалою) отримає студент, який не проявив належного відношення до опанування матеріалів дисципліни, не впорався з головними вимогами завдання, виконав роботу на низькому рівні з численними

недоліками, відповів на основні контрольні запитання, при цьому допустивши значну кількість помилок..

7. **35-59 балів** (FX- за шкалою ECTS, «незадовільно» за національною шкалою) отримує студент, який не впорався із завданням, мав погані показники поточного контролю, вчасно не підготував (або виконав на незадовільному рівні) роботу, не опанував основних положень дисципліни. За такої оцінки студент має змогу перездати роботу у відведений для цього час.

8. **0-34 балів** (F – за шкалою ECTS, «незадовільно» за національною шкалою) отримує студент, який за відсутності поважних причин ігнорував аудиторні і самостійні заняття, не опанував жодного розділу навчальної програми, мав незадовільні оцінки за результатами поточного контролю, не виконав завдання і не з'явився на перегляд. В цьому випадку питання обов'язкового повторного курсу навчання або відрахування студента вирішує деканат.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Матеріал дисципліни ґрунтується на численних наукових джерелах вітчизняного та зарубіжного походження, публікаціях з теорії та практики історії дизайну, у тому числі на методичних підборках кафедри дизайну ХДАДМ. Суттєвою змістовною складовою дисципліни «Історія дизайну» є численні літературні джерела, архівно-історичні документи, авторські дослідження. На протязі кожної лекції вербальна інформація супроводжується показом відповідного до змісту слайд-фільму у цифровому форматі. Кожна лекція містить наглядні приклади творів дизайну, архітектури, техніки, декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва. Суттєвою методичною особливістю викладання дисципліни є проведення теоретичного аналізу різноманітних явищ дизайну з використанням багаточисельного візуального ряду культурно-історичних зразків. Програма дисципліни будується за принципом послідовного ускладнення матеріалу, що розглядається в контексті еволюції науково-технічних ідей та творчих концепцій видатних шкіл й майстрів дизайну. Особлива увага приділяється створенню атмосфери творчої полеміки із аудиторією, під час якої студент наробляє вміння формулювати особисту думку та усвідомлено обґрунтовувати професійні висновки.

Матеріал дисципліни збирався і формувався автором у ході професійно-педагогічної діяльності на протязі багатьох років. Він містить низку унікальних фактів і зразків з історії світової проектно-художньої культури, починаючи з античних часів до сьогодення. Вказані матеріали отримані під час наукових експедицій і відряджень, стажувань і конференцій, участі в міжнародних проектних семінарах та приватних поїздках за кордон.

14. Тезаурус курсу «Історія дизайну»

Українська мова	Англійська мова	Російська мова
дизайн	design	дизайн
історія дизайну	history of design	история дизайна
твір мистецтва	a work of art	произведение искусства
технічний та гуманітарний розвиток	technics and human development	техническое и гуманитарное развитие
проектний образ	project image	проектный образ
освіта	education	образование
стиль	style	стиль
стайлінг	styling	стайлинг
рух за оновлення мистецтв та ремесел	Art & Craft movement	движение за обновление искусств и ремесел
соціальне замовлення	the social order	социальный заказ
промисловий дизайн	industrial design	промышленный дизайн
графічний дизайн	graphic design	графический дизайн
дизайн середовища	design environment	дизайн среды
конструктивне мислення	construction mode of thinking	конструктивное мышление
еволюційний процес	evolutionary process	эволюционный процесс
ергономіка	ergonomic	эргономика
форма та зміст	form and content	форма и содержание
функція	function	функция
результат	result	результат
модель	model	модель
античний	antique	античный
новий, сучасний	modern	новый, современный
естетика	aesthetics	эстетика

15. Рекомендована література

Базова

1. Аронов В. Художник и предметное творчество. М., “Советский художник”, 1987.
2. Аронов В. Теоретические концепции зарубежного дизайна. М.: ВНИИТЭ, 1992.
3. Аронов В. Стайлинг как социально-культурное явление. “Техн.эстетика”. №2 /1981.
4. Бойчук А. Пространство дизайна. Харьков, Из-во „Планета-принт”, 2013., 368 с.: ил.
5. Бойчук А., Даниленко В., Устинов А. Харьковская школа дизайна. М., ВНИИТЭ, 1991.
6. Бойчук А. Разные судьбы. Киев, “Дизайн-аспект”, №№ 1, 2,3, 2000.
7. Глазычев В. О дизайне. М., Искусство, 1970.
8. Гизе М. Очерки истории художественного конструирования в России. Изд-во Ленинградского университета, 1978.
9. Гропиус В. Границы архитектуры. М., Искусство, 1971.
10. Даниленко В.Я. Основы дизайну: Навчальний посібник. – Київ: ІЗМН, 1996.
11. Даниленко В.Я. Дизайн: Підручник. – Харків: ХДАДМ, 2003.
12. Иконников А. Стайлинг, хай-тек и семантика предметной формы. “Техническая эстетика”, №7/1982.
13. Кес Д. Стили мебели (пер.с венг.). Изд-во АН Венгрии, Будапешт, 1979.
14. Колейчук В., Лаврентьев А. и др. Визуальная культура и мышление в дизайне. М..ВНИИТЭ, 1990.

- 14.Константинов В.,Соколюк Л.,Нікуленко С. Сторінки історії. В кн. “75 років вищої художньої школи Харкова”, ХХІІІ, 1996.
- 15.Лаврентьев А. История дизайна (учебное пособие). М., «Гардарики», 2006.
- 16.Лаврентьев А. Александр Радченко. М., «Архитектура-С», 2007.
- 17.Лаврентьев А. Ракурсы Родченко: опыты для будущего. М., “Грант”, 1996.
- 18.Мачульский Г. Мис ван дер Роэ. М., Стройиздат, 1969.
- 19.Методика художественного конструирования. – 2-е изд. – М.: ВНИИТЭ, 1983.
- 20.Мигаль С. Проектування меблів. Львів, “Світ”. 1999.
- 21.Моран А.История декоративно-прикладного искусства (пер. с фран.) М.,Искусство, 1982.
- 22.Нельсон Дж. Проблемы дизайна. М., Искусство, 1971.
- 23.24.Принципы гнущей мебели Тонета. (пер. с немец.). Каталог выставки. Нюрнберг, 1991.
- 24.Ренато де Фуско. Ле Корбюзье – дизайнер. М., “Советский художник”, 1986.
- 25.Розенталь Р., Ратца Х. История прикладного искусства нового времени. М.,Искусство, 1971.
- 26.Родченко А. Статьи, воспоминания, письма. М.,“Советский художник”, 1982.
- 27.Свірко В., Бойчук О., Голобородько В., Рубців А. „Основи ергодизайну”, УкрНДІДіЕ, ХДАДМ, 2011
- 28.Соловьев Ю. Моя жизнь в дизайне. М., Союз дизайнеров России, 2004
- 29.Тасалов В. Очерк эстетических идей. М., Наука, 1979.
- 30.Хан-Магомедов С. Александр Веснин. М., Знание, №4. 1983.
- 31.Хан-Магомедов С. Юго-Леф и конструктивизм. М., «Ладья», 2000.
- 32.Хиллер Б. Стиль XX века. М., «Слово», 2004.
- 33.Хрестоматия по дизайну. Тюмень. Институт дизайна, 2005

Допоміжна

1. Вуек Я. Мифы и утопии архитектуры XX века. М., Стройиздат, 1990.
2. Герман М. Модернизм. Санкт-Петербург, изд-во «Азбука-классика», 2003.
3. Денисенко О., Скульский М. В.Ермилов: известный и неизвестный. Харьков, 2005.
4. Земпер Г. Практическая эстетика. М., Искусство, 1970.
5. Кричевский В. Николай Ильин. М., Изд.-во “Самолет”, 2000.
6. Курьерова Г. Итальянская модель дизайна. М., ВНИИТЭ, 1993.
7. Лаврентьев А. Алексей Ган. (в серии „Творцы авангарда”). М., Издатель С.Гордеев, 2010
8. Лазарев Е. Дизайн машин. Л., Машиностроение, 1988.
9. Модуль Ле Корбюзье. М., Стройиздат, 1976.
- 10.Папанек В. Дизайн для реального мира. М.изд. В.Аронов, 2004.
- 11.Розенблюм Е. Художник в дизайне. М., Искусство, 1971.
- 12.Степанова В. Человек не может жить без чуда. М., “Сфера”, 1994.
- 13.Lawrentiev A., Nasarow J. Russisches Design: Tradition und Experiment. Berlin, 1995.
- 14.Multisensuelles Design. Eine Antologi. \Herausgeber von P.Luckner/, Halle,2002.
- 15.Chan-Magomedow S. Pionere der sowjetischen Architektur, Dresden, 1983.

16. Інформаційні ресурси

1. <https://www.youtube.com/watch?v=LNG3yDnmdUw>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=U7CZf8HjpEY>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=9bk36ukT6ZY>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=NKjsw6zJL20>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=vXqQc0B6SFU>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=76MTFWlnO10&list=PLBCEC87C0BCFD1220>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=-WnwWYWNWQc>